

REZERVINIO (STABILIZAVIMO) FONDO 2026 M. KOVO 31 D. TARPINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO SUTRUMPINTAS AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I. BENDROJI INFORMACIJA

Rezervinis (stabilizavimo) fondas (toliau – Fondas) yra valstybės pinigų fondas, kurio tikslas – kaupti valstybės piniginius išteklius, reikalingus valstybės biudžeto išlaidoms finansuoti Lietuvos Respublikos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nustatyta tvarka nustačius išskirtines aplinkybes ir jas paskelbus įstatymų nustatyta tvarka, radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui įrengti, radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti ir valstybės turtiniams įsipareigojimams, susijusiems su valstybės skola, Europos Sąjungos politikos įgyvendinimu ir (arba) su tuo susijusiomis sutartimis ar susitarimais, vykdyti (grąžintinai).

Fondą valdo Finansų ministerija (įstaigos kodas 288601650, Lukiškių g. 2, 01108 Vilnius). Fondo apskaitą tvarkyti ir ataskaitų rinkinius rengti finansų ministro įsakymu pavesta Finansų ministerijos Valstybės išdo departamentui (toliau – Valstybės išdo departamentas), o koordinuoti Fondo lėšų skyrimą ir padėti organizuoti Fondo valdybos darbą – Biudžeto departamento Valstybės valdymo ir apsaugos sektorių skyriui.

Fondas laikomas atskiru viešojo sektoriaus subjektu (viešojo sektoriaus subjekto menamas kodas MVAL5). Fondo apskaitoje registruojamas tik Fondo valdomas arba jo disponuojamas turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos.

Vadovaujantis Fondo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. IX-912 (naujausia redakcija patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. XIII-3435), Fondo lėšas sudaro:

- 1) 50 procentų lėšų, gautų į valstybės biudžetą, įstatymų nustatyta tvarka privatizavus valstybei nuosavybės teise priklausančius akcijų paketus;
- 2) 50 procentų gautų į valstybės biudžetą dividendų;
- 3) 50 procentų lėšų, gautų į valstybės biudžetą, pardavus viešo aukciono būdu įstatymų nustatyta tvarka valstybės nekilnojamąjį turtą ir kitus nekilnojamuosius daiktus;
- 4) 50 procentų lėšų, gautų į valstybės biudžetą pardavus valstybinės žemės sklypus;
- 5) Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme numatyti pervesti į Fondą perteklinio valstybės biudžeto asignavimai;
- 6) kiti Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme numatyti pervesti į Fondą valstybės biudžeto asignavimai;
- 7) lėšos, gautos už valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės parduotą turtą;
- 8) pajamos, gautos investavus Fondo lėšas;
- 9) pajamos, gautos už Fondo lėšų likutį banko sąskaitose;
- 10) kitos teisėtai gautos lėšos.

Fondo lėšos gali būti naudojamos:

- 1) valstybės biudžeto išlaidoms finansuoti Lietuvos Respublikos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nustatyta tvarka nustačius išskirtines aplinkybes;
- 2) valstybės turtiniams įsipareigojimams, susijusiems su valstybės skola, vykdyti (grąžintinai);

3) valstybės turtiniams įsipareigojimams, susijusiems su Europos Sąjungos politikos įgyvendinimu ir (arba) su tuo susijusiomis sutartimis ar susitarimais, vykdyti (grąžintinai);

4) radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti;

5) Fondo valdymo išlaidoms.

2026 metų Fondo lėšų sąmata patvirtinta 2025 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos 2026-2028 metų biudžeto patvirtinimo įstatymu Nr. XV-651 (14 straipsnis, 7 priedas), kuriame numatyta, kad 680 000 000 Eur gali būti naudojami valstybės turtiniams įsipareigojimams, susijusiems su valstybės skola, vykdyti (grąžintinai) iki 2027 metų gruodžio 31 dienos.

Fondo finansinių ataskaitų duomenys pateikiami eurais.

II. PAGRINDINĖS TAIKOMOS APSKAITOS POLITIKOS NUOSTATOS

Fondo finansinė apskaita tvarkoma ir finansinės ataskaitos sudaromos vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, 26-uju viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartu „Fondų apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“ (toliau – 26-asis VSAFAS), Fondo apskaitos politikos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2016 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1K-465, kitais viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais ir teisės aktais.

Tvarkant Fondo apskaitą ir sudarant ataskaitų rinkinį, buvo laikomasi apskaitos tęstinumo principo.

Išsamus Fondo apskaitos politikos aprašymas pateikiamas 2025 metų Rezervinio (stabilizavimo) fondo finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

III. PASTABOS

Atsižvelgiant į tai, kad praėjusių 2025 metų faktinis valdžios sektoriaus skolos lygis, Valstybės išdo departamento turimais duomenimis, neviršijo 45 procentų bendrojo vidaus produkto (įvertinus Finansų ministerijos sudarytus išvestinių finansinių priemonių sandorius) ir paskutinių praėjusių metų Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolinimosi valstybės vardu vidutinė svertinė palūkanų norma (skaičiuojama pagal nominaliąją visų ilgesnės negu vienerių metų trukmės skolinimosi priemonių trukmę) neviršijo nominalaus 6 procentų lygio, Fondo nuostatų 5.1–5.6 papunkčiuose nurodytos lėšos 2026 metų I ketvirtį buvo kaupiamos Fonde.

1. Per vienerius metus gautinos sumos

2025 metų gruodžio 31 d. fondo trumpalaikės paskolas sudarė 300 000 000 Eur suma, pervesta į valstybės išdą valstybės turtiniams įsipareigojimams, susijusiems su valstybės skola, vykdyti (grąžintinai). Lėšos buvo pervestos 2025 metų gruodžio 29 d. vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. IX-912 patvirtintų Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatų III skyriaus 9.2 punktu ir 2024 metų gruodžio 19 d. Lietuvos Respublikos 2025-2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo patvirtinta 2025 metų Rezervinio (stabilizavimo) fondo lėšų sąmata.

2026 m. sausio 8 dieną šios lėšos buvo grąžintos į Rezervinio (stabilizavimo) fondo sąskaitą.

2026 metų kovo 31 d. gautinos finansavimo sumos iš valstybės biudžeto sudaro 9 702 499 Eur, iš jų:

- 3 468 Eur – 50 procentų gautų į valstybės biudžetą dividendų;
- 1 679 822 Eur – 50 procentų lėšų, gautų į valstybės biudžetą, pardavus viešo aukciono būdu įstatymų nustatyta tvarka valstybės nekilnojamąjį turtą ir kitus nekilnojamuosius daiktus;
- 8 019 209 Eur – 50 procentų lėšų, gautų į valstybės biudžetą, pardavus valstybinės žemės sklypus.

Sukauptos gautinos sumos ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudaro 1 190 425 Eur – tai iš Lietuvos banko gautina palūkanų už Fondo sąskaitų likučius suma už 2026 metų kovo mėnesį, iš jų 1 010 759 Eur už Rezervinio (stabilizavimo) fondo sąskaitos likutį ir 179 666 Eur už Rezervinio fondo lėšų radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti sąskaitos likutį.

2. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

2026 metų kovo 31 d. pinigai ir pinigų ekvivalentai sudarė 798 484 233 Eur, iš jų 677 839 426 Eur Rezervinio (stabilizavimo) fondo banko sąskaitoje ir 120 644 807 Eur Rezervinio fondo lėšų radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti banko sąskaitoje.

3. Finansavimo sumos

Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikiama 1 priede.

2026 metų kovo 31 d. finansavimo sumos iš valstybės biudžeto sudarė 677 043 700 Eur, iš jų 9 702 499 Eur gautinos finansavimo sumos (pastaba Nr. 1) ir 667 341 201 Eur gautos finansavimo sumos, iš kurių sukauptos Rezervinio (stabilizavimo fondo) banko sąskaitoje už akcijų paketus – 5 486 097 Eur, už gautus dividendus – 416 370 804 Eur, už parduotą nekilnojamąjį turtą ir kitus nekilnojamuosius daiktus – 40 387 719 Eur, už parduotus valstybinės žemės sklypus – 108 954 929 Eur bei Rezervinio fondo lėšų radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti banko sąskaitoje už gautus dividendus ir kitas sumas radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui įrengti – 96 340 796 Eur.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigai gautos finansavimo sumos iš viešojo sektoriaus subjektų pajamų (Privatizavimo fondo) sudarė 13 744 212 Eur.

4. Ilgalaikiai įsipareigojimai

Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudarė 9 973 464 Eur – tai pagal Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos pažymą dėl finansavimo sumų užregistruota ilgalaikė mokėtina suma iš Rezervinio (stabilizavimo) fondo dėl giluminio atliekyno įrengimo atidėjinio sumos, numatomos finansuoti iš Rezervinio fondo lėšų radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti lėšų sąskaitos.

5. Pajamos

2026 metų kovo 31 d. palūkanų pajamas sudaro 3 344 046 Eur, tai Lietuvos banko priskaitytos palūkanos už Fondo sąskaitų likučius, iš kurių 2 824 548 Eur už Rezervinio (stabilizavimo) fondo sąskaitą ir 519 498 Eur už Rezervinio fondo lėšų radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti sąskaitą.

2026 metų ataskaitinio laikotarpio kitos pajamos sudarė 713 608 Eur – tai lėšos, gautos už valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės parduotą turtą. Vadovaujantis Fondo nuostatais, šios lėšos kaupiamos Rezervinio fondo lėšų radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti banko sąskaitoje.
